

HUSKELISTE

Noen konsekvenser av demenssykdom

- ◆ Sviktende hukommelse og dårlig orienteringsevne kan føre til at personen ikke greier å finne fram, selv i kjente omgivelser.
- ◆ Det kan være vanskeligere å forstå bruken av både gjenstander og områder. Særlig gjelder dette ting med ny utforming, områder som brukes av flere aktiviteter sammen, og komplekse situasjoner.
- ◆ Konsentrasjonsevnen svekkes, og det er lett å bli forvirret av for mange inntrykk på en gang.
- ◆ Språkevnen kan bli dårlig, slik at det blir problemer med å forstå og gjøre seg forstått.
- ◆ Det blir vanskeligere å lære nye ting, som teknologi, nye symboler, ny terminologi og nye framgangsmåter.
- ◆ Automatiserte tjenester som telefonsvarere, bruk av Internett for banktjenester og lignende er vanskelig å bruke for personer med demens.

Nasjonalforeningen for folkehelsens sju områder for et universelt utformet samfunn for personer med demens

1 Veien og gulvet vi går på

Demens kan ofte føre til at inntrykk og forståelse endres slik, at mønster og striper virker urolig og vanskelig å tolke. Underlaget «forsvinner», og det blir uklart om det er gulv eller et hull i bakken. Det beste er ensfarget underlag, eller så lite mønster som mulig.

2 Bruk av kontraster og farger

Demens kan føre til at forståelsen av det vi ser endrer seg. Det er behov for tydelig markering, som for eksempel kontraster og farger. Trappetrinn bør være tydelig merket, slik kanten på trinnene synes godt. Dørene bør ha en kontrastfarge til dørkarmen.

3 Bruk av skilt

Etterhvert kan sykdommen bidra til forvirring og problem er med å kjenne seg igjen. Gode skilt bidrar til enklere orientering, som for eksempel å merke veien både til og fra bestemmelsesstedet. Dette gjelder alle typer skilt, både ute og inne.

4 Lys og lysforhold

Godt lys er viktig, både for å kunne finne veien og for å føle seg trygg. Det gjelder turstier og områder ute, samt inngangspartier. Det bør også være godt lys innendørs. Dempet belysning fjerner fargeforskjeller, kontraster og mønster.

5 Orden og ryddighet

For å kunne bevege seg trygt, må det være tydelig hva som er gangvei. Parkering av sykler, plassering av benker og løse skilt, er med på å gjøre fortau og gangveier utydelige og uoversiktlige. I tillegg er vedlikehold viktig. Løse steiner, hull i asfalten og dårlig snømåking, gjør det vanskelig å orientere seg.

6 Enkel og brukervennlig teknologi

Teknologi er et godt tilbud, men det må være enkelt og logisk. Er det for mange valg og for mange operasjoner, og på steder med mye folk og mye lyd, skaper det problemer. Kundeveiledere kan være til god hjelp.

7 Gjenkjennelighet

Ny utforming av kjente ting kan være vanskelig fordi personer med demens ikke alltid kan forstå hva tingen er, eller funksjonen av den. Enkelte nyekraner på vasker, samt benker uten armlener, er eksempler på design som ikke alltid er forståelig.

